

ת"פ 69771/11/20 - מדינת ישראל נגד סוהיב(בן חסן) אבו אלתינ

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 69771-11-20 מדינת ישראל נ' אבו אלתינ

בפני	כבוד השופט אברהם רובין
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	סוהיב(בן חסן) אבו אלתינ
החלטה	

1. לפניי בקשת המאשימה לתיקון כתב האישום על דרך של הוספת אמו של הנאשם כעדת תביעה. הבקשה הוגשה לאחר שהתקיימו בתיק שתי ישיבות הוכחות ונקבעה ישיבה שלישית לצורך סיום שמיעת עדי התביעה.

2. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו, בין היתר, ביצוע של עבירת הפקרה לאחר פגיעה - עבירה לפי סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], אשר זו לשונו:

**" נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נגרמה לאדם חבלה חמורה או שבה נ ג דם, ולא
עצר או לא הזעיק עזרה כאמור בסעיף קטן (ב), דינו - מאסר 14 שנים".**

על פי הנטען בכתב האישום, ביום 22.12.19 נהג הנאשם ברכב באזור מחסום המנהרות. במהלך הנסיעה פגע הנאשם בהולך רגל, אך הוא המשיך לנסוע מבלי לעצור כדי לעמוד על תוצאות התאונה ומבלי לקרוא לעזרה או להושיט עזרה להולך הרגל. עקב התאונה נגרם להולך הרגל חזה אוויר שהצריך הכנסת נקז, וכן שברים בצלעות, בקרסול ובזרוע שמאל.

3. בבקשתה טוענת המאשימה כי אין בתיקון כתב האישום, למרות עיתוי הגשת הבקשה לאחר שנשמעו רוב עדי התביעה, כדי לפגוע בהגנת הנאשם, זאת בין היתר לנוכח העובדה שהמאשימה הודיעה כבר בפתח ישיבת ההוכחות השנייה על כוונה לתקן את כתב האישום. המאשימה גם טוענת כי אמו של הנאשם כשרה להעיד במשפטו כיוון שעסקין במשפט שעניינו "חבלת גוף או אלימות".

4. הנאשם מתנגד לבקשה, הן בשל עיתוי הגשתה אשר לטענתו פוגע בהגנתו, הן בשל כך שלטענתו לא עסקין במשפט בשל חבלת גוף או אלימות ולכן אמו איננה כשרה להעיד נגדו.

5. נדון תחילה בטענת המאשימה לפיה בנסיבות העניין כשרה אמו של הנאשם להעיד נגדו.

סעיף 2 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971, קובע כי: **"הכל כשרים להעיד בכל משפט..."**. סעיף 4 לפקודת הראיות מסייג את הכלל האמור וקובע כי: **"במשפט פלילי אין הורה וילד כשרים להעיד האחד לחובת משנהו..."**. סעיף 5(א)(1) לפקודה מסייג את תחולת הסייג הקבוע בסעיף 4 לפקודה, בכך שהוא מתיר העדת הורה וילד האחד לחובת משנהו במשפט פלילי שעניינו: **"חבלת גוף או אלימות או איום באחד מאלה"**. בעניינינו חלוקים הצדדים בשאלה האם המשפט שלפניי, שעניינו עבירה של הפקרה לאחר תאונה לפי החלופה הקבועה בסעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה, דהיינו הפקרה לאחר תאונה שבה נגרמה לאדם חבלה חמורה או חלילה שגרמה למותו של אדם, הוא בבחינת **"משפט פלילי שעניינו חבלת גוף או אלימות"**.

6. בע"פ 7895/04 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2.8.06), נפסק, כי לעניין השאלה מהו לצורך סעיף 5(א)(1) לפקודת הראיות משפט פלילי שעניינו חבלת גוף או אלימות באות בחשבון שלוש אפשרויות. האחת, שמדובר במשפט שעניינו עבירה שבין יסודותיה מצוי יסוד של חבלת גוף או אלימות. השנייה, שמדובר במשפט בגין עבירה שעל פי טיבה ומיונה מסווגת כעבירה שעניינה חבלת גוף או אלימות. והשלישית, שמדובר במשפט בגין עבירה שביצועה בפועל היה כרוך בחבלת גוף או אלימות. בית המשפט מצטט בהסכמה את דברי קדמי בספרו על הראיות (עמ' 397), המציין כי המגמה המסתמנת בפסיקה היא: **"לראות את המבחן השני, משמע- המבחן המסווג את העבירה בהתאם לטיבה, כמבחן העולה בקנה אחד עם כוונת המחוקק"** (שם, בפסקה 21 לפסק הדין).

7. סבורני כי יישום האמור לעיל מוביל למסקנה כי המשפט שלפנינו הוא משפט שעניינו חבלת גוף.

אכן, כטענת הנאשם, העבירה של הפקרה לאחר תאונה איננה יכולה להיחשב על פי טיבה ומיונה לעבירת אלימות. בפסק דין **פלוני** מפרט בית המשפט מספר עבירות שהוכרו בפסיקה כעבירות אלימות לעניין סעיף 5(א)(1) לפקודת הראיות, בהן עבירות של הצתה, כליאת שווא, סחיטה, ועבירות הכוללות מעשה של בעילה. דומה כי כל העבירות הללו מתאפיינות בכך שהרכיב ההתנהגותי של היסוד העובדתי שלהן כולל מעשה של אלימות נגד הגוף או הרכוש. בכך נבדלות עבירות אלו מהעבירה של הפקרה לאחר תאונה. ואולם, אני סבור כי כיוון שתנאי להתקיימות העבירה המיוחסת לנאשם שלפניי הוא קיומה של תאונת דרכים בה נגרמה לאדם חבלה חמורה, הרי שניתן לקבוע כי משפטו של הנאשם שלפניי הוא משפט שעניינו חבלת גוף, במיוחד בהינתן שהפסיקה פרשה באופן מרחיב יחסית את הוראת סעיף 5(א)(1) לפקודה (עניין **פלוני** בפסקה 21 לפסק הדין). למעלה מן הצורך אוסיף, כי מן הבחינה הטכנית העבירה של הפקרה לאחר תאונה עונה גם על האפשרות הראשונה שהובאה לעיל, כיוון שחבלת הגוף החמורה היא חלק מיסודות העבירה. אמנם היא חלק מהרכיב הנסיבתי של היסוד העובדתי ולא חלק של הרכיב ההתנהגותי, ברם היא חלק מיסודות העבירה. לטעמי העבירה של הפקרה לאחר תאונה באה גם בגדרה של האפשרות השלישית שהובאה לעיל, כיוון שהגדרת העבירה מחייבת שהנאשם היה מעורב בתאונה שבה נגרמה - גם אם לא על ידי הנאשם - חבלת גוף חמורה, ומכאן שמדובר בעבירה שביצועה, במובן של אופן התרחשות העבירה בפועל, היה כרוך בחבלת גוף חמורה.

8. אשר לעיתוי הגשת הבקשה. סעיף 92(א) לחוק סדר הדין פלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982, קובע כי: **"בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם אפשרות סבירה להתגונן"**. על פי הוראה זו **"מסורה לבית המשפט סמכות**

לשנות במידת מה את "כללי המשחק" של ההליך פלילי ובלבד שתינתן לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן (ע"פ 5019/09 **חליוה נ' מדינת ישראל** (20.8.13)). ככלל בתי המשפט נוטים להיעתר לבקשות לתיקון כתבי אישום כאשר אלו מוגשות לפני תחילת שמיעת הראיות, או בנסיבות בהן אין בתיקון המבוקש כדי לשנות את קו ההגנה של הנאשם (ע"פ 4668/14 **אפללו נ' מדינת ישראל** (18.2.15); ת"פ (מחוזי י-ם) 67104-01-20 **מדינת ישראל נ' נתניהו** (החלטה מיום 31.5.22)). לעת ההכרעה בבקשת תיקון יש לתת את הדעת למהות התיקון, לשלב שבו הוגשה הבקשה, ולהשפעה שיש לאלו על ההזדמנות הסבירה של הנאשם להתגונן מפני האישום.

9. יישום האמור לעיל על ענייננו מביא למסקנה כי יש להיעתר לבקשה.

אכן, הבקשה הוגשה לאחר שנשמעו מרבית ראיות התביעה, אך היא הוגשה לפני שהסתיימה שמיעת ראיות התביעה. במצב דברים זה עיתי הגשת הבקשה, לכשעצמו, אין בו כדי להכריע את הכף, ונראה כי ראוי לתת את מירב המשקל לשאלה האם אישור התיקון יפגע בהזדמנות הסבירה של הנאשם להתגונן. לעניין זה יש להביא בחשבון כי התיקון המבוקש הוא תיקון שאיננו משנה את עובדות כתב האישום, אלא הוא מבקש להוסיף עדת תביעה שהחומר בעניינה נכלל בחומר החקירה שהועבר להגנה. אכן, הצורך בתיקון כתב האישום נובע ממחדל של המאשימה שיכולה וצריכה הייתה לכלול מלכתחילה את אמו של הנאשם ברשימת עדי התביעה. ואולם, אל מול מחדלה של המאשימה יש להביא בחשבון את האינטרס הציבורי שבבירור ממצה של העבירה החמורה אשר מיוחסת לנאשם. בתגובתו לבקשה טען הנאשם כי תיקון כתב האישום יפגע בהגנתו, אלא שטענה זו נטענה באופן כללי בלבד. הנאשם לא הסביר במה תיפגע הגנתו בשים לב לכך שטענתו המרכזית היא שהוא לא היה מעורב בתאונה המיוחסת לו. יכולתו של הנאשם לטעון טענה זו לא תיפגע אם יותר התיקון. הנאשם לא הסביר האם וכיצד יחייב התיקון את שינוי קו ההגנה שלו. ודוק, יתכן שהתיקון המבוקש יקשה על האפשרות שטענת ההגנה של הנאשם תתקבל בסופו של ההליך, וכמובן שאינני מביע כל דעה בעניין זה, ברם אין בכך כדי להגביל את הנאשם מלטעון לחפותו בהתאם לתשובתו לכתב האישום. על כן סבורני, כי גם אם יאושר התיקון לא תיפגע ההזדמנות הסבירה של נאשם להתגונן.

10. אשר על כן, אני מתיר את תיקון כתב האישום כמבוקש.

11. המזכירות תמציא את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ב' אלול תשפ"ב, 29 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.